

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/123/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124206336
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2124206336.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Patrície Železníkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, ul. Jána Bottu 4, Trnava, dieťa rodičov - matka: C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XXXX/XX, G., zastúpená JUDr. Annou Žedényiovou, advokátkou so sídlom Palackého 85/5, Trenčín a otec: C. B., nar. XX.XX.XXXX, štátny občan Chorvátskej republiky, trvale bytom H. XX, XXXXX H., Nemecko, zastúpený JUDr. Danielou Ježovou, LL.M., PhD., advokátka, so sídlom Javorinská 13, Bratislava, o návrhu navrhovateľa: I. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. J. XX/XX, G., na osvojenie maloletého dieťaťa manželom matky, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 20.01.2025 č.k. 13P/101/2024-38 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa z r u š u j e a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava rozsudkom zo dňa 20.01.2025 č.k. 13P/101/2024-38 vo výroku I. rozhodol, že maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX sa od právoplatnosti tohto rozhodnutia stáva osvojencom navrhovateľa: I. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XX/XX, XXX XX G., ktorý sa zapíše ako otec maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX v knihe narodení Matričného úradu G., K. E. XXX, I. XXXX, L. XX, M. N. XXXX, namiesto C. B., nar. XX.XX.XXXX. Priezvisko osvojenca bude "D.". II. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 97 ods. 1, 2, § 98, § 100 ods. 3, § 101 ods. 1, § 102 ods. 1 písm. a/, ods. 3, § 105 ods. 1 veta prvá, § 106 ods. 1, 2, Zákona o rodine a § 148 zák.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporového poriadku (ďalej len CMP). Konštatoval, že z podaného návrhu zistil, že navrhovateľ je aktívne vecne legitimovaný na podanie návrhu, a keďže je manžel matky nebolo potrebné skúmať splnenie podmienok podľa prvej vety § 98 Zákona o rodine. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že medzi osvojiteľom a osvojencom je primeraný vekový rozdiel, osvojenec je maloletým dieťaťom, osvojenie bude v jeho záujme, osvojiteľ je vo veku 42 rokov. Maloletý bol v čase rozhodovania súdu vo veku štyroch rokov, s osvojiteľom žije v spoločnej domácnosti, vzájomne sa považujú za otca a syna. Z uvedených dôvodov vyhodnotil splnenie podmienok ust. § 99 ods. 2 Zákona o rodine. Prihliadol na matkou udelený súhlas s osvojením dieťaťa. V súvislosti s podmienkou súhlasu otca aplikoval ust. § 102 ods. 1 písm. a/ Zákona o rodine, a to neprejavenie skutočného záujmu o maloleté dieťa počas najmenej šiestich mesiacov, z čoho vyvodil záver, že súhlas otca potrebný nebol. Tiež vzal do úvahy udelený súhlas ustanoveného opatrovníka s osvojením maloletého (ust. § 102 ods. 3 Zákona o rodine). V konaní mal preukázané, že zdravotný stav osvojenca a osvojiteľa je dobrý, čím bola splnená aj požiadavka podľa § 104 Zákona o rodine. Na základe uvedených dôvodov návrhu vyhovel a v súlade s ust. § 105 Zákona o rodine a § 148 CMP rozhodol o priezvisku osvojenca. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne navrhol návrh zamietnuť a žiadnemu z účastníkov nepriznať nárok na náhradu trov konania. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. a), d), f) a h) zák. č. 160/2025 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP). Namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že Okresný súd Trnava rozsudkom č.k. 61P/36/2022-22 zo dňa 18.01.2023, právoplatným dňa 19.01.2023, rozviedol manželstvo rodičov maloletého a schválil rodičovskú dohodu, ktorou bol maloletý A. na čas po rozvode zverený do osobnej starostlivosti matky, obaja rodičia oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 100 eur mesačne, styk otca s maloletým sa neupravil. Rodičia maloletého prestali zdieľať spoločnú domácnosť v novembri 2022 a otec sa v decembri 2022 odsťahoval do Nemecka, kde dodnes žije. Po rozchode rodičia fungovali relatívne dobre, otec sa s maloletým stretával na základe dohody s matkou do času, kým bol maloletý zverený do jej výlučnej starostlivosti. Nakoľko styk otca s maloletým nebol rozsudkom upravený, nemal možnosť bez súhlasu matky sa s maloletým stretnúť. Naposledy videl maloletého v marci 2023, išlo o bežný kontakt, maloletý sa tešil z otca a jeho prítomnosti. V júni 2023 prišiel na Slovensko, maloletého chcel zobrať na dovolenku do Chorvátska a od toho času nastali komplikácie a k synovi sa nedostal. Matku a maloletého navštívil aj teraz v mesiaci marec 2025, kedy mu syn opäť nebol odovzdaný, nemohol ho vidieť a pozdraviť a matka mu oznámila, že dieťa mu nikdy nevydá. O maloletom nemá od matky žiadne informácie, tieto mu odmieta poskytnúť, neuviedla mu ani či dieťa chodí do materskej školy a do ktorej, a nežiadala ho ani o súhlas s návštevou predškolského zariadenia. Navštívil materské školy v okolí a zistil, že maloletý navštevuje Materskú školu O. X, K. G., kde je vedený ako A. D.. Riaditeľka materskej školy pani N. mu nechcela veriť, že dieťa sa volá inak a ukázala mu prihlášku podpísanú údajne oboma rodičmi, na ktorej bol podpis aktuálneho manžela matky, nie otca. Keďže zostal znepokojený, išiel sa informovať na matriku, kde mu poskytli aktuálny rodný list maloletého, na ktorom má uvedené meno A. B., rodný list bol vydaný dňa 12.03.2025 a ako otec v ňom figuruje C. B.. Maloletý bol prihlásený do materskej školy bez jeho súhlasu a pod iným menom, s podpisom ako zákonného zástupcu manželom matky. Dozvedel sa, že maloletému je matkou nahovarané, že je dieťaťom jej aktuálneho manžela a že má priezvisko jej manžela (D.). Kontakt so synom mu bol úplne odopretý aj počas jeho návštevy v marci 2025. Zistil, že matka maloletého dieťaťa sa opäť vydala dňa 22.06.2024 a v svadobnom oznámení maloletý A. oznamoval, že sa jeho rodičia I. a C. zosobášia. Matka mu neumožňuje žiadny kontakt s maloletým, ktorého už dva roky nevidel a nevie sa domôcť styku inak ako prostredníctvom súdu. Má záujem byť súčasťou života maloletého, s ktorým má vybudovaný pekný vzťah, ktorý je zo strany matky úmyselne narušovaný. Súd rozhodol o osvojení jeho syna treťou osobou, ktorú ani nepozná, pričom bol pozbavený všetkých rodičovských práv k svojmu vlastnému dieťaťu, ktorý sa stal osvojencom manžela matky. Namietal, že súd mu nedoručil návrh manžela matky, ku ktorému sa nemal možnosť vyjadriť, čím mu bolo odopreté právo konať pred súdom. Nesúhlasil s odôvodnením napadnutého rozsudku, podľa ktorého otec neprejavoval záujem o maloletého po dobu viac ako šesť mesiacov. Zdôraznil, že matka na jeho dopyty nereagovala, neumožňovala mu styk a neinformovala ho o maloletom. Dohoda o tom, že styk otca sa neupravuje vyplývala z predpokladu, že matka mu bude styk s maloletým umožňovať. Matka však aktívne bráni a bránila jeho kontaktom so synom, neplní a neplnila si ani informačnú povinnosť, nežiadala ho o súhlas pri dôležitých a podstatných veciach v živote maloletého ako napríklad o prihlásenie do materskej školy. Dal do pozornosti, že na Okresnom súde Trnava je vedené pod sp. zn. 13P/33/2025 konanie o zmenu úpravy práv a povinností k maloletému na návrh otca a o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia o styku s maloletým. Považoval za zarážajúce, že tretia osoba – manžel matky podal návrh na súd dňa 13.08.2024, matka sa k návrhu vyjadrila dňa 12.12.2024, súd nariadil prvé pojednávanie na deň 20.01.2025, na ktorom aj vyhlásil rozsudok. Za necelých 5 mesiacov dieťa stratilo biologického otca a otec svoje dieťa, pričom matka vedela adresu otca, ktorú úmyselne zatajila. Mal za to, že súd nevyvinul žiadnu aktivitu na zistenie jeho adresy otca, doručenie mu návrhu a nezaujímal ho stanovisko otca. Týmto postupom súd zásadne zasiahol do rodinného života maloletého a jeho biologického otca, ktorý ho miluje, pričom matka mala premyslený plán, bránila mu v kontaktoch, klamala na súde a bez možnosti jeho vyjadrenia, došlo k jeho pozbaveniu otcovstva a všetkých rodičovských práv. So synom má pekný vzťah založený na pevných základoch, avšak matka sa rozhodla, že syn nebude už jeho, čo súd zlegalizoval a maloletému aj zmenil priezvisko. Poukázal na to, že Slovenská republika je členom Európskej únie, členom Rady Európy a je viazaná medzinárodnými dohovormi, Európskym

dohovorom o ochrane ľudských práva, Európskou chartou a Dohovorom o právach dieťaťa. Žije v Nemecku, kde je riadne registrovaný a o jeho adrese je matka informovaná. Mal za to, že úlohou súdu je aktívne zisťovať skutočnosti od oboch rodičov, vyvinúť všetku potrebnú aktivitu na zistenie adresy druhého rodiča za účelom doručenia návrhu a poučenia. Postup súdu, ktorý mu písomnosti doručoval formou úradnej tabule, bez dopytu na MS SR a bez využitia cezhraničnej spolupráce považoval za nesúladný s predpísanými procesnými pravidlami. Uviedol, že aj v rozvodovom rozsudku, ktorý mal súd k dispozícii, sa nachádza údaj, že otec žije a býva v Nemecku, spolu s jeho adresou. Aj keď sa na tej konkrétnej adrese už nezdržiava, malo byť súdu z rozvodového spisu vedeného pod sp. zn. 61P/36/2022 zrejmé, že naďalej žije v Nemecku. Súd mu mal doručovať zásielky do Nemecka, prípadne zisťovať cez MS SR v Nemecku jeho aktuálnu adresu. V Nemecku je riadne registrovaný, jeho adresa je ľahko zistiteľná a mala ju k dispozícii aj matka. Postup súdu je prekvapujúci a ide o hrubé a zásadné porušenia najzákladnejších ľudských práv v krajine, ktorá je členom medzinárodných zoskupení a viazaná dohovormi, ktoré takéto praktiky zakazujú. Namietal, že súd nezisťoval skutočný stav veci, napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený a dané pochybenia sú zásadné a elementárne, pretože súd nemôže vychádzať z nepravdivých tvrdení účastníkov a je povinný vykonávať dokazovanie na zistenie skutočného stavu veci. Je pre neho otáznave z akých dôkazov mal súd za preukázané, že by otec neprejavoval o maloletého záujem. Správa, že otec nekontaktoval materskú školu, ktorú maloletý navštevuje, o ktorej nebol ani len informovaný a nebol matkou ani žiadaný o súhlas, že nekontaktoval pediatričku, ktorá nehovorí jazykom otca, nie je dôkazom o tom, že neprejavuje záujem a má byť natrvalo vymazaný z rodného listu svojho syna. Súd je povinný vykonať dokazovanie kvalifikovaného nezájumu, čiže skúma aj úmysel rodiča obnoviť starostlivosť o dieťa a dokazovanie treba zamerať na možnosti rodiča, ktoré boli štátnymi orgánmi vytvorené a ponúknuté na to, aby bol kontakt s dieťaťom umožnený. Ust. § 102 Zákona o rodine nie je možné využiť na situácie, kedy rodič, ktorý má zverené dieťa do osobnej starostlivosti, druhému rodičovi bráni v kontaktoch. Namietal, že súd vytvoril právny stav, kedy je otec právne cudzou osobou pre svoje vlastné dieťa a nemôže sa s ním stretnúť, dochádza k prehľbovaniu odlúčenia medzi ním a jeho synom, čo môže mať nezvratné následky. Žiadal o pribratie prokurátora a komisára pre deti do konania. Poukázal na princíp rovnosti zbraní, ktorý je štandardnou a implicitnou súčasťou práva na spravodlivý proces (rozsudok ESLP vo veci Kress proti Francúzsku zo dňa 07.06.2001, sťažnosť č. 39594/98, § 72, MOLEK, P.: Právo na spravodlivý proces. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, s. 236), a ktorý má svoju normatívnu oporu v ust. čl. 6 CSP, a čl. 47 ods. 3 Ústavy SR. Zdôraznil, že súd postupuje v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, ktorým je v prvom rade poznať a byť v blízkosti svojej biologickej rodiny. Poukázal na právo dieťaťa na rešpektovanie rodinného života, právo na starostlivosť a výchovu zo strany jeho rodičov (čl. 41 Ústavy SR, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv EÚ) a právo poznať totožnosť svojich rodičov. Deti by mali byť oddelené od svojich rodičov len za výnimočných okolností a v týchto prípadoch sa musí urobiť všetko na zachovanie osobných vzťahov a, ak je to vhodné, „obnoviť“ rodinu. V súvislosti s podmienkami osvojenia poukázal na rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 19CoP/46/2015 zo dňa 12.11.2015, z ktorého vyplýva posudzovanie súhlasu a nesúhlasu rodiča s osvojením maloletého dieťaťa a skúmanie podmienok prejavu súhlasu a spôsoby predstavujúce skutočný záujem rodiča o dieťa. Zdôraznil, že nebol pozbavený výkonu rodičovských práv a povinností, ani spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu. Je jeho právom vyjadriť sa k návrhu na osvojenie dieťaťa, s ktorým nesúhlasí a nikdy nesúhlasil. Vo vzťahu k postupu súdu, ktorý mu odňal právo konať pred súdom, keď rozhodol bez jeho prítomnosti, bez jeho možnosti sa k návrhu vyjadriť, bez toho, aby ho predvolal na pojednávanie, poukázal na uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 96/2010 zo dňa 20. mája 2010 a sp. zn. 7 ECdo 180/2014 zo dňa 24.06.2015. Dal do pozornosti rozhodnutia súdov Slovenskej republiky a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, zaoberajúce sa právom na rovnosť zbraní, kontradiktórnosťou konania a odôvodnením rozhodnutia (II. ÚS 383/06).

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne považovala napadnutý rozsudok za vecne a právne správny, ktorý vychádzal z údajov súdu posledne známych (adresa biologického otca). Podľa jej mienky je odvolanie nedôvodné, pretože otec zavádza a klame. Uviedla, že v súvislosti s posúdením vzťahu maloletého k otcovi si nechala vypracovať psychologický posudok, zo záverov ktorého si možno spraviť obraz o ich vzťahu, teda ako dieťa vníma biologického otca. Tento znalecký posudok doloží do spisu. Závery detského psychológa plne korešpondujú so závermi psychológa na osobu biologického otca, ktorý ho hodnotil ako človeka s chronickým a intenzívnym hnevom, agresivitou a s problémami sebakontroly. Tieto jeho negatívne vlastnosti sa prejavili aj v súvislosti s trestným stíhaním a právoplatným odsúdením za trestný čin proti osobnej slobode – vyhrážanie zabitím a iným ublížením na zdraví. Tomuto záveru psychológa na osobu otca

korešponduje aj samotné vyjadrenie maloletého dieťaťa, ktoré biologického otca poriadne nepozná, označuje ho za „uja, ktorého sa bojí a má z neho strach“. Naproti tomu istotu a bezpečie nachádza maloletý u svojho adoptívneho otca. Poukázala na doklady preukazujúce tvrdenia, že biologický otec neplatí výživné na maloletého, o ktorého sa absolútne nezaujíma. V odvolaní otec nepredložil a neoznačil dôkazy, ktorými by hodnoverne preukázal jeho vzťah k maloletému, neopísal nič z jeho detstva, čo spolu prežili. Vyjadrenia otca sú len v rovine nepodložených tvrdení. Odvolanie otca považovala za všeobecné, abstraktné, nekonkrétne. Otec poukazuje na svoje práva, ale na povinnosti zabúda a ani raz nespomenul, že prispieva na dieťa a ako, alebo že s ním bol niekedy u lekára. Otcovi nejde o dieťa, ale aby maloletý mal jeho priezvisko a aby mohol v Nemecku, kde je prihlásený k pobytu, poberať na neho sociálne dávky. Mala za to, že ak by sa otec o dieťa riadne nestaral, nemohli by úrady, materská škola a lekár poskytnúť stanovisko, že biologického otca vôbec nepoznajú.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu zotrval na svojom prednese. Uviedol, že vykonaným pohovorom s maloletým bolo zistené, že za svojho otca pokladá manžela matky a pozorovaním bolo vidno, že medzi maloletým a navrhovateľom je veľmi pekný, blízky citový vzťah. Šetrením v materskej škole a u ošetrojúcej lekárky maloletého bolo zistené, že otec dieťaťa ich nekontaktoval, hoci musel mať informáciu, kto je lekárom dieťaťa, pretože u všeobecnej lekárky bol maloletý evidovaný od narodenia. Zo spisovej dokumentácie úradu tiež nevyplýva, že by otcovi bolo bránené v stretávaní sa s maloletým prípadne, že by sa domáhal styku súdnou cestou. Uvedené začal riešiť až aktuálne, po tom ako sa dozvedel o prebiehajúcom súdnom konaní o osvojenie dieťaťa manželom matky. Poukázal na matkou tvrdené vyjadrenie, že otec na výživu maloletého neprispieval po dobu viac ako 18 mesiacov. Ak toto tvrdenie nie je pravdivé, navrhol, aby otec preukázal, že si vyživovaciu povinnosť plnil načas a v minimálnej súdom stanovenej výške. Ponechal rozhodnutie v danej veci na odvolacom súde.

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi podľa § 65 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 379, § 380 a § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné.

7. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší len, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

8. Odvolací súd sa v prvom rade zaoberal námietkou otca, ktorou namietal porušenie práva účastníka konania na spravodlivý proces dôvodiac tým, že súd mu nedoručil návrh na osvojenie maloletého dieťaťa, nepredvolal ho na pojednávanie a neposkytol mu priestor k veci sa vyjadriť. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie návrh na osvojenie dieťaťa, procesné poučenia, uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka maloletému, výzvu na vyjadrenie k návrhu a predvolanie na pojednávanie nariadené na deň 20.01.2025 doručoval otcovi na adresu Mestského úradu G. a súčasne dal pokyn na zverejnenie oznámenia o podanom návrhu na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu. Oznámenie o doručovaní písomnosti na úradnej tabuli súdu bolo vyvesené dňa 29.11.2024 a zvesené dňa 16.12.2024. Z informácie o doručovaní vyplýva, že adresátovi: C. B. bola zásielka doručovaná na doručovaciu adresu: Mestský úrad, G. X, G. s poznámkou správa nebola listinne doručená, adresát si zásielku v odbernej lehote neprevzal. Dňa 20.01.2025 súd pojednával v neprítomnosti otca a vo veci rozhodol.

9. Odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorý účastníkovi konania odníma tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu, ktorá je z hľadiska § 389 ods. 1 písm. b/ CSP významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Vady zakladajúce zmatečnosť súdneho konania, ktoré zaviniť súd svojim procesným postupom v rozpore so zákonom, spravidla vždy účastníkovi konania odnímajú možnosť konať pred súdom, pretože mu bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré Civilný sporový poriadok priznáva na účelné uplatnenie alebo bránenie práva proti druhému účastníkovi.

10. Ochrana princípov spravodlivého procesu na zákonnej úrovni prislúcha všeobecným súdom. Porušenie práva na spravodlivý proces sa môže prejaviť v ktoromkoľvek štádiu konania na súde prvej

inštancie. Porušením práva na spravodlivý súdny proces sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníkov konania, ktoré im poskytujú procesnoprávne predpisy. O procesnú vadu v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Obsah práva na spravodlivý proces (right to fair trial) je pomerne široký a medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia.

11. V zmysle Civilného mimosporového poriadku a Civilného sporového poriadku účastníci konania majú v konaní právo na to, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá (§ 30 CMP), právo oboznámiť sa s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a vyjadriť k nim svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon (§ 167 CSP), právo byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 33 ods. 1 CMP), právo na doručenie predvolania na pojednávanie tak, aby mal účastník dostatok času na prípravu, spravidla najmenej 5 dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať (§ 33 ods. 2 CMP), právo zúčastniť sa verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 CSP), právo na to, aby bol účastníkom rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 223 CSP), právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP).

12. Úlohou odvolacieho súdu je posúdiť závažnosť každého porušenia, pritom môže dospieť k riešeniu, že niektoré menej závažné pochybenia môže napraviť svojim postupom. Ak napríklad súd prvej inštancie neumožnil sporovej strane vyjadriť sa k dôkazu alebo k písomnému podaniu protistrany, môže byť toto pochybenie v odvolacom konaní napravené. Dôvodom na zrušenie rozhodnutia je preto taký zásah do práva na spravodlivý proces, ktorý vzhľadom na jeho povahu alebo intenzitu nie je možné v odvolacom konaní napraviť a ktorý zásah odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé.

13. Ako prvoradá je potrebné konštatovať, že otcovi namietaná okolnosť odňatia možnosti konať pred súdom tým, že ho súd prvej inštancie nevyrozumel o nariadenom termíne pojednávania a nesprávne postupoval, keď aplikoval ust. § 116 ods. 2 CSP, čím mu bolo znemožnené zúčastniť sa pojednávania a vyjadriť sa k veci, porušil jeho práva účastníka konania s poukazom na ust. § 33 CMP, podľa ktorého súd nariadi na prejednanie vo veci samej pojednávanie, predvolanie na pojednávanie sa doručuje strane alebo jej zástupcovi tak, aby mal dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať. Zároveň otcovi neumožnil vyjadriť sa k veci a predniesť návrhy na doplnenie dokazovania v súlade s ust. § 181 CSP.

14. Pokiaľ ide o doručenie návrhu navrhovateľa na osvojenie maloletého dieťaťa s možnosťou vyjadriť sa k nemu (§ 167 ods. 1, 2 CSP), doručenie predvolania na nariadený termín pojednávania otcovi odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu konštatuje, že zo spisu nevyplýva, že by súd prvej inštancie zisťoval miesto pobytu otca a hoci mu návrh a predvolanie na pojednávanie doručoval prostredníctvom Mestského úradu v G., ani nevykonal lustráciu v REGOB (register pobytu obyvateľov) a v Sociálnej poisťovni za účelom prešetrovania, či je otec (cudzí štátny príslušník) evidovaný v týchto registroch, tzn. či sa na území Slovenskej republiky vôbec nachádza. Z pripojených listín v spise (rozhodnutí súdnych a správnych orgánov) je tiež zrejmé, že otec sa zdržiaval v Chorvátsku a v Nemecku, pričom súd prvej inštancie nevykonal žiadne úkony smerujúce k prevereniu miesta pobytu otca v zahraničí. Za daných okolností odvolací súd dospel k záveru, že postup súdu prvej inštancie, ktorý bez vykonania všetkých potrebných úkonov na zistenie skutočného pobytu otca, postupoval pri doručovaní listín podľa § 116 ods. 2 CSP a § 112 CSP, vo veci konal a na pojednávaní konanom dňa 20.01.2025 rozhodol v neprítomnosti otca, nebol správny. Odvolací súd poukazuje na to, že doručenie návrhu na začatie konania a doručenie predvolania otcovi a jeho vyjadrenie sa k veci či už písomným podaním alebo prednesom na pojednávaní je významnou okolnosťou pre posúdenie návrhu a vykonanie riadneho dokazovania. V prípade nedoručenia návrhu a predvolania na pojednávanie účastníkovi konania, resp. nesprávneho postupu súdu pri doručení návrhu, poučenia a predvolania na pojednávanie, dochádza k odňatiu procesných práv účastníka konania, pričom súd je povinný zachovať zákonom stanovený postup.

15. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zaťažil konanie procesnou vadou v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, a nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva na spravodlivý proces, pričom procesná vada je dôvodom, pre ktorý musí odvolací súd rozhodnutie vydané v takomto konaní vždy zrušiť. S poukazom na dôvod, ktorý viedol odvolací súd k potrebe zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie, nezaoberal sa odvolací súd ďalšími námietkami uvedenými v odvolaní otca. Zároveň je potrebné dodať, že danú procesnú vadu nie je možné napraviť v odvolacom konaní.

16. Odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil rozsudok súdu prvej inštancie. Podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom bude potrebné, aby súd prvej inštancie vo veci postupoval v súlade s procesnými predpismi, otcovi doručil návrh navrhovateľa – manžela matky na osvojenie maloletého dieťaťa, doručil mu poučenia, uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka maloletému dieťaťu, umožnil otcovi vyjadriť sa k návrhu, vo veci vykonal náležité dokazovanie, ktoré bude podkladom rozhodnutia, vo veci konal za účasti otca, opätovne rozhodol a svoje rozhodnutie zdôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v konečnom rozhodnutí.

18. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).